

آداب قرائت قرآن کریم

هدف، آشنایی با آداب قرائت قرآن کریم است.

پرسش:

آیا شما می‌دانید که در وقت قرائت قرآن کریم چه کارهایی را

انجام دهیم؟

خواندن قرآن کریم، احکام و آداب فراوانی دارد که اکنون به برخی

از آنها اشاره می‌کنیم:

۱. بدون وضو و طهارت نباید به قرآن کریم دست بزنیم.
۲. برای قرائت، وضو بگیریم و بدن و لباس ما باید پاک باشد.
۳. پیش از خواندن قرآن مجید، اول بگوییم: «أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ» سپس بگوییم: «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ».
۴. قرآن کریم را با ادب و احترام بخوانیم.
۵. بکوشیم تا قرآن کریم را درست یاد بگیریم.

۶. کوشش کنیم، قرآن کریم را با صدای زیبا و با تجوید بخوانیم.

۷. کوشش کنیم تا معانی آیات را نیز یاد بگیریم.

۸. هنگامی که تلاوت قرآن کریم به گوش ما می‌رسد، ساکت باشیم

و به آن گوش بدهیم.

فعالیت:

شاگردان آداب قرائت قرآن کریم را به دقت بخوانند و یک بار آنها را در کتابچه خود

بنویسند.

ارزیابی:

آیا شاگردان آداب قرائت قرآن کریم را یاد گرفته‌اند؟

آیا شاگردان آداب قرائت قرآن کریم را در صنف رعایت می‌کنند؟

حرکات سه گانه

هدف، تکرار حرکات سه گانه است.

پرسش:

آیا شما با زبر، زیر و پیش آشنایی دارید؟

الفبارا با حرکات زبر، زیر و پیش به صورت هجایی بخوانید:

ا ا ا	ب ب ب	ت ت ت	ث ث ث	ج ج ج
ح ح ح	خ خ خ	د د د	ذ ذ ذ	ر ر ر
ز ز ز	س س س	ش ش ش	ص ص ص	ض ض ض
ط ط ط	ظ ظ ظ	ع ع ع	غ غ غ	ف ف ف
ق ق ق	ک ک ک	ل ل ل	م م م	ن ن ن
و و و	ه ه ه	ء ء ء	ی ی ی	

کلمات ذیل را به صورت هجایی بخوانید:

مَع	لَكَ	فَعَلَ	فُعِلَ	عِلْمَ	عِلْمِ	نَصَرَ	نُصِرَ	مَنْعَ
مَنْعَ	خَلَقَ	خُلِقَ	جَمَعَ	جُمِعَ	وَجَدَ	وُجِدَ	رَزَقَ	رُزِقَ

فعالیت:

- معلم صاحب حرف ها را با حرکات سه گانه تلفظ نماید و شاگردان با دقت تکرار کنند.

- شاگردان کلمات داخل جدول را به صورت هجایی بخوانند.

ارزیابی:

آیا شاگردان می توانند کلمات ذیل را به طور صحیح تلفظ نمایند ؟

يَوْمَ	نَعْبُدُ	مَلِكٍ	أَعُوذُ	قُلُوبُ	خَلَقَ	حَاسِدٍ	جَاءَ	وَقَبَّ	حَسَدًا
--------	----------	--------	---------	---------	--------	---------	-------	---------	---------

درس سوم تنوین - (۱)

هدف، یادگیری تنوین است

پرسش:

آیا تنوین را می‌شناسید؟

آیا می‌توانید تنوین را درست تلفظ نمایید؟

تنوین بر سه قسم است: دوزبر دوزیر و دو پیش (- - -)

۱/ تنوین زبر، به شکل دو زبر بر روی حروف نوشته می‌شود، مثل (-). مثلاً: (أ) مانند: (أَنْ) تلفظ می‌شود.

۲/ تنوین زیر، به شکل دو زیر نوشته می‌شود، مانند: (-). مثلاً: (إ) مانند: (إِنْ) تلفظ می‌شود.

۳/ تنوین پیش، به شکل دو پیش نوشته می‌شود، مانند: (-). مثلاً: (أ) مانند: (أَنْ) تلفظ می‌شود.

تُنُّ	تِنِّ	تَنْ	بُنُّ	بِنِّ	بَنْ	أُنُّ	أِنِّ	أَنْ	تنوین به این شکل نوشته می‌شود:
تُنُّ	تِنِّ	تَنْ	بُنُّ	بِنِّ	بَنْ	أُنُّ	أِنِّ	أَنْ	وچنین تلفظ می‌شود:

فعالیت:

۱- شاگردان حرفها را با تنوین بخوانند.

۲- سایر حرف های الفبا را در جدولی مانند جدول بالا بنویسند و بر آن ها تنوین بگذارند و تلفظ

نمایند.

ارزیابی:

آیا شاگردان می توانند انواع سه گانه تنوین را تشخیص بدهند و تلفظ نمایند؟

تنوین - (۲)

هدف، یاد گیری تنوین است.

پرسش:

آیا می‌توانید حروف الفبا را با تنوین تلفظ نمایید؟

حالا همه حرفهای الفبا را با تنوین بخوانید:

اَ	اِ	اُ	بَ	بِ	بُ	تَ	تِ	تُ	ثَ	ثِ	ثُ
جَ	جِ	جُ	حَ	حِ	حُ	خَ	خِ	خُ	دَ	دِ	دُ
رَ	رِ	رُ	زَ	زِ	زُ	سَ	سِ	سُ	شَ	شِ	شُ
صَ	صِ	صُ	ضَ	ضِ	ضُ	طَ	طِ	طُ			
ظَ	ظِ	ظُ	عَ	عِ	عُ	غَ	غِ	غُ	فَ	فِ	فُ
قَ	قِ	قُ	کَ	کِ	کُ	لَ	لِ	لُ	مَ	مِ	مُ
نَ	نِ	نُ	وَ	وِ	وُ	هَ	هِ	هُ	یَ	یِ	یُ

فعالیت:

شاگردان به صورت دسته جمعی الفبا را با تنوین بخوانند.

ارزیابی:

آیا شاگردان می‌توانند انواع تنوین را با همه حروف بخوانند؟

شد (س)

هدف، یاد گیری شد است.
پرسش:
آیا شد را می شناسید؟

علامت شد چنین است: (ـَ). هر وقت روی یک حرف شد قرار بگیرد، معنای آن این است که آن حرف تکرار شده است که حرف اول ساکن است و حرف دوم حرکت دارد. به مثال‌های زیر توجه نمایید:

مَدَّ دَ	مَدَّ
إِنَّ نَ	إِنَّ
رَبُّ بُ	رَبُّ
صَلَّ لَ	صَلَّ
ثُمَّ مَ	ثُمَّ
كَلَّ لَ	كَلَّ
شَدَّ دَ	شَدَّ
دَلَّ لَ	دَلَّ

فعالیت:

جدول زیر را مانند جدول درس پر کنید:

	نَزَلَ
	قَرَّبَ
	عَلَّمَ
	كَذَّبَ
	عَمَّرَ

ارزیابی:

آیا شاگردان شد را می‌شناسند؟

آیا شاگردان می‌توانند شد را درست تلفظ نمایند؟

تلفظ (الف)

هدف، آشنایی با تلفظ (الف) است.

پرسش:

آیا می‌دانید وقتی الف بعد از یک حرف زبرداری قرار بگیرد چگونه تلفظ می‌شود؟

به تلفظ کلمات ذیل توجه نمایید:

اَ	ءَا	بَ	بَا
تَ	تَا	ثَ	ثَا
جَ	جَا	حَ	حَا
خَ	خَا	دَ	دَا
ذَ	ذَا	رَ	رَا
زَ	زَا	سَ	سَا
شَ	شَا	صَ	صَا
ضَ	ضَا	طَ	طَا
ظَ	ظَا	عَ	عَا
فَ	فَا	فَ	فَا

در قرآن کریم گاهی الف به صورت خیلی کوچک بالای حروف

نوشته می‌شود. به مثال‌های ذیل توجه نمایید:

بَعَثْنَاكُمْ = بَعَثْنَاكُمْ وَاحِدٍ = وَاحِدٍ ذَالِكَ = ذَالِكَ

فعالیت:

جدول ذیل را مانند جدول درس پر نمایید:

حرف با الف	حرف با زبر	حرف با الف	حرف با زبر
	ک		ق
	م		ل
	و		ن
	ء		هـ
	ة		ی

ارزیابی:

آیا شاگردان می‌توانند حرفها را با الف درست تلفظ نمایند؟

تلفظ (واو)

هدف:

آشنایی با تلفظ "واو" است .

پرسش:

آیا می‌دانید وقتی "واو" بعد از یک حرف پیش‌دار قرار بگیرد چگونه

تلفظ می‌شود؟

به تلفظ کلمات ذیل توجه نمایید:

اُ	اُو	بُ	بُو
تُ	تُو	ثُ	ثُو
جُ	جُو	حُ	حُو
خُ	خُو	دُ	دُو
ذُ	ذُو	رُ	رُو
زُ	زُو	سُ	سُو
شُ	شُو	صُ	صُو
ضُ	ضُو	طُ	طُو
ظُ	ظُو	عُ	عُو
فُ	فُو	قُ	قُو

در قرآن کریم گاهی واو به صورت خیلی کوچک در پیش روی حرف ها نوشته می شود. به مثال های ذیل توجه نمایید:

انَّهُ = اِنَّهُ رَحْمَتُهُ = رَحْمَتُهُ

فعالیت:

جدول ذیل را مانند جدول درس پر نمایید:

حرف با پیش	حرف با واو	حرف با پیش	حرف با واو
	ق		ک
	ل		م
	ن		و
	هـ		ء
	ی		ة

ارزیابی:

آیا شاگردان می توانند حروف را با واو درست تلفظ نمایند؟

تلفظ (ياء)

هدف، آشنایی با تلفظ (یا) است .

پرسش:

آیا می‌دانید وقتی "ی" بعد از یک حرف کسره‌دار قرار بگیرد، چگونه تلفظ می‌شود؟

به تلفظ کلمات ذیل توجه نمایید:

اِ	ایِ	بِ	بیِ
تِ	تیِ	ثِ	ثیِ
جِ	جیِ	حِ	حیِ
خِ	خیِ	دِ	دیِ
ذِ	ذیِ	رِ	ریِ
زِ	زیِ	سِ	سیِ
شِ	شیِ	صِ	صیِ
ضِ	ضیِ	طِ	طیِ
ظِ	ظیِ	عِ	عیِ
غِ	غیِ	فِ	فیِ

در قرآن کریم گاهی "ی" به صورت خیلی کوچک در پشت حروف نوشته می‌شود. به مثال‌های ذیل توجه نمایید:

بَعْدَهُ = بَعْدِهِ بِهٖ = بِهِ رُسُلُهُ = رُسُلِهِ

فعالیت:

جدول ذیل را مانند جدول درس پر نمایید:

حرف باکسره	حرف با یا	حرف باکسره	حرف با یا
ف		ق	
ک		ل	
م		ن	
و		ه	
و		ب	

ارزیابی:

آیا شاگردان می‌توانند حروف را با "ی" درست تلفظ نمایند؟

حرف های ترکیبی

هدف، آشنایی با حروف ترکیبی است.

پرسش:

آیا شکل های مختلف حروف را می دانید؟

در سال گذشته، خواندید که برخی از حروف وقتی در اول و وسط یا آخر یک کلمه قرار می گیرند، شکل های متفاوتی پیدا می کند، به جدول ذیل توجه نمایید:

حرف تنها	حرف در اول	حرف در وسط	حرف در آخر
ا	ا	ا	ا
ب	ب	ب	ب
ت	ت	ت	ت
ث	ث	ث	ث
ج	ج	ج	ج
ح	ح	ح	ح
خ	خ	خ	خ
د	د	د	د
ذ	ذ	ذ	ذ
ر	ر	ر	ر
ز	ز	ز	ز
س	س	س	س
ش	ش	ش	ش
ص	ص	ص	ص
ض	ض	ض	ض

ط	ط	ط	ط
ظ	ظ	ظ	ظ
ع	ع	ع	ع
غ	غ	غ	غ
ف	ف	ف	ف
ق	ق	ق	ق
ك	ك	ك	ك
ل	ل	ل	ل
م	م	م	م
ن	ن	ن	ن
و	و	و	و
ه	ه	ه	ه
ی	ی	ی	ی

همان طوری که توجه کردید، بعضی از حرف ها در اول و وسط کلمه تغییر نمی‌کند.

فعالیت:

کلمات زیر را بخوانید و مشخص سازید که هر حرف چه شکل ترکیبی را دارد؟
شکل‌های حرفهای ترکیبی را در پیش کلمات بگذارید:

مثال: اَلْحَمْدُ = ا ل ح م د

نَعْبُدُ = نَسْتَعِينُ

أَهْدِنَا = اَلْمُسْتَقِيمَ =

سوره اخلاص

هدف، آشنایی با خواندن هجایی قرآن کریم است.

پرسش‌ها:

آیا شما با هجایی خوانی آشنایی دارید؟

آیا شما می‌توانید سوره اخلاص را هجایی بخوانید؟

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ	هُوَ	اللَّهُ	أَحَدٌ	اللَّهُ	الصَّمَدُ
قُلْ	هُوَ	اللَّهُ	أَحَدٌ	اللَّهُ	الصَّمَدُ
لَمْ	يَكِدْ	وَلَمْ	يُولَدْ		
لَمْ	يَكِدْ	وَلَمْ	يُولَدْ		
وَلَمْ	يَكُنْ	لَهُ	كُفُوًا	أَحَدٌ	
وَلَمْ	يَكُنْ	لَهُ	كُفُوًا	أَحَدٌ	

فعالیت: شاگردان سوره اخلاص را به صورت هجایی بخوانند.

سوره کوثر

هدف، آشنایی با هجایی خواندن قرآن کریم است.

پرسش‌ها:

آیا شما می‌توانید قرآن را هجایی بخوانید؟

آیا شما تا کنون سوره کوثر را خوانده‌اید؟

سوره کوثر را هجایی بخوانید:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِنَّا أَعْطَيْنَكَ الْكَوْثَرَ^١ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرْ^٢ إِنَّ شَأْنَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ^٣

فعالیت:

شاگردان سوره کوثر را هجایی بخوانند.

ارزیابی:

آیا شاگردان می‌توانند سوره کوثر را هجایی بخوانند؟

سوره فلق

هدف، آشنایی با هجایی خوانی قرآن کریم است.

پرسش‌ها:

آیا شما می‌توانید سوره فلق را هجایی بخوانید؟

آیا سوره فلق را خوانده‌اید؟

سوره فلق را هجایی بخوانید:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۝^۱ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ۝^۲ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا
وَقَبَ ۝^۳ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ۝^۴ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ۝^۵

فعالیت:

شاگردان سوره فلق را هجایی بخوانند.

سوره ناس

هدف:

آشنایی با هجایی خوانی قرآن کریم است.

پرسش‌ها:

آیا شما می‌توانید قرآن کریم را هجایی بخوانید؟

آیا شما سوره ناس را خوانده‌اید؟

سوره ناس را هجایی بخوانید:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ○
قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۱ مَلِكِ النَّاسِ ۲ إِلَهِ النَّاسِ ۳
مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ۴ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي
صُدُورِ النَّاسِ ۵ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ۶

فعالیت:

شاگردان سوره ناس را هجایی بخوانید.

روان خوانی و حفظ

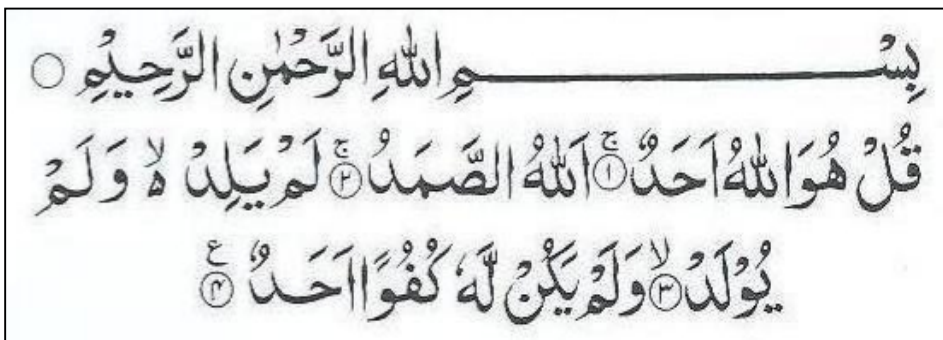
هدف، روان خوانی و حفظ سوره اخلاص.

پرسش‌ها:

آیا شما می‌توانید سوره اخلاص را روان بخوانید؟

آیا شما سوره اخلاص را حفظ کرده اید؟

سوره اخلاص را حفظ نموده و روان بخوانید:

فعالیت:

سوره اخلاص را روان بخوانید.

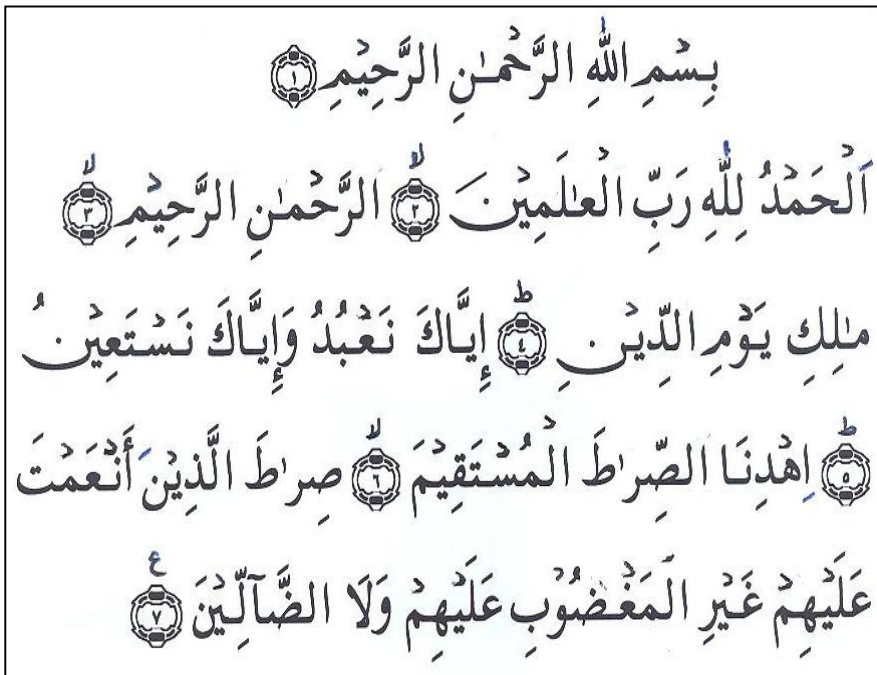
سوره اخلاص را حفظ نمایید.

روان خوانی و حفظ

هدف، روان خوانی و حفظ سوره حمد.

پرسش‌ها:

آیا شما می‌توانید سوره حمد را بخوانید؟

فعالیت:

سوره حمد را حفظ کنید و روان بخوانید.

روان خوانی و حفظ

هدف، روان خوانی و حفظ سوره نصر است.

پرسش‌ها:

آیا شما می‌توانید سوره نصر را بخوانید؟

آیا شما سوره نصر را حفظ کرده‌اید؟

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ○
إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ۝ وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ
اللَّهِ أَفْوَاجًا ۝ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْ لَهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ۝^٤ ۝^٣

فعالیت:

سوره نصر را حفظ کنید.

سوره نصر را به صورت روان بخوانید.

روان خوانی

هدف، روان خوانی سوره کافرون است.

پرسش:

آیا شما سوره کافرون را تلاوت کرده می توانید؟

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ○
قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ ① لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ②
وَلَا أَنْتُمْ عِبُدُونَ مَا أَعْبُدُ ③ وَلَا أَنَا عَابِدُ مَا عَبَدْتُمْ ④
وَلَا أَنْتُمْ عِبُدُونَ مَا أَعْبُدُ ⑤ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ⑥

فعالیت:

سوره کافرون را روان بخوانید.